

Azerbejdżan: sprawa Ramila Safarowa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2012 r. w sprawie Azerbejdżanu: sprawa Ramila Safarowa (2012/2785(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji w Azerbejdżanie, zwłaszcza te dotyczące praw człowieka,
  - uwzględniając utrwaloną praktykę prawa międzynarodowego dotyczącą przekazywania osób, mianowicie Konwencję o przekazywaniu osób skazanych, w której uzgodniono, że należy zacieśniać współpracę, by wspierać cele wymiaru sprawiedliwości i resocjalizacji osób skazanych, umożliwiając im odbywanie nałożonych na nie wyroków we własnym społeczeństwie,
  - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego PE Martina Schulza w sprawie ułaskawienia Ramila Safarowa w Azerbejdżanie, wydane w dniu 5 września 2012 r.,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie Wysokiej Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Catherine Ashton oraz komisarza Štefana Fülego w sprawie uwolnienia Ramila Safarowa, wydane w dniu 3 września 2012 r.,
  - uwzględniając oświadczenie sekretarza generalnego Rady Europy Thorbjørna Jaglana, wydane w dniu 4 września 2012 r.,
  - uwzględniając oficjalne pismo wiceministra sprawiedliwości Republiki Azerbejdżanu Wilajata Zahirowa do Ministerstwa Administracji Publicznej i Sprawiedliwości Węgier z dnia 15 sierpnia 2012 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie negocjacji układu o stowarzyszeniu UE-Azerbejdżan¹,
  - uwzględniając oświadczenie węgierskiego premiera Viktora Orbána z dnia 3 września 2012 r., w którym zapewnił on, że Węgry działały w zgodzie z nałożonymi na nie zobowiązaniami międzynarodowymi,
  - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Azerbejdżanem, która weszła w życie w 1999 r., oraz prowadzone między obiema stronami negocjacje nad nową umową stowarzyszeniową, która ma zastąpić poprzednią,
  - uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Ramil Safarow był przetrzymywany w węgierskim więzieniu od 2004 r. po brutalnym zabójstwie ormiańskiego żołnierza podczas kursu zorganizowanego w Budapeszcie pod egidą NATO w ramach programu „Partnerstwo dla Pokoju”; mając na uwadze, że Ramil Safarow przyznał się do winy i nie okazał skruchy, uzasadniając swój

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0127.

czyn faktem, że ofiara była Ormianinem;

- B. mając na uwadze, że w dniu 31 sierpnia 2012 r. Ramil Safarow, porucznik azerskich sił zbrojnych, który został uznany za winnego zabójstwa i skazany na dożywocie na Węgrzech, został przekazany Azerbejdżanowi na ponawianą od wielu lat prośbę władz azerskich;
- C. mając na uwadze, że bezzwłocznie po przekazaniu Ramila Safarowa do Azerbejdżanu prezydent tego kraju Ilham Alijew ułaskawił go zgodnie z konstytucją Republiki Azerbejdżanu i z art. 12 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych; mając na uwadze, że władze węgierskie nie mogły nie wiedzieć, że Ramil Safarow jest w Azerbejdżanie uważany za bohatera, biorąc pod uwagę fakt, że popełnione przez niego morderstwo jest związane z konfliktem ormiańsko-azerskim; mając na uwadze, że władze węgierskie nie mogły nie wiedzieć, że Ramil Safarow jest w Azerbejdżanie uważany za bohatera, biorąc pod uwagę fakt, że popełnione przez niego morderstwo jest związane z konfliktem ormiańsko-azerskim;
- D. mając na uwadze, że art. 9 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, której stroną są zarówno Węgry, jak i Azerbejdżan, stanowi, że osoba skazana na terytorium jednego państwa może zostać przekazana na terytorium innego państwa w celu odbycia nałożonego na nią wyroku, o ile spełnione zostaną warunki określone w tej konwencji;
- E. mając na uwadze, że wiceminister sprawiedliwości Republiki Azerbejdżanu Wilajat Zahirow wysłał w dniu 15 sierpnia 2012 r. oficjalne pismo do Ministerstwa Administracji Publicznej i Sprawiedliwości Węgier, w którym stwierdził, że wykonywanie decyzji sądów obcych państw w sprawie przekazywania osób skazanych w celu odbycia pozostałej części wyroku pozbawienia wolności w Republice Azerbejdżanu odbyło się zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. a) rzeczony konwencji, bez jakiegokolwiek ingerencji w nałożone na nie wyroki; mając na uwadze, że następnie wiceminister zapewnił, że zgodnie z kodeksem karnym Republiki Azerbejdżanu kara dożywotniego pozbawienia wolności może zostać zamieniona przez sąd jedynie na karę pozbawienia wolności na określony czas, a skazany może zostać warunkowo zwolniony dopiero po odbyciu co najmniej 25 lat kary; a także mając na uwadze, że władze Azerbejdżanu zaprzeczyły następnie, jakoby udzieliły władzom węgierskim jakiegokolwiek gwarancji dyplomatycznych;
- F. mając na uwadze, że porucznik Safarow został uroczystie powitany w Azerbejdżanie, a kilka godzin później został ułaskawiony przez prezydenta, uwolniony i podniesiony do rangi majora podczas publicznej ceremonii;
- G. mając na uwadze, że decyzja o uwolnieniu Ramila Safarowa wywołała powszechną dezaprobatę i potępienie na arenie międzynarodowej;
- H. mając na uwadze, że w dniu 31 sierpnia 2012 r. prezydent Armenii Serż Sarkisjan ogłosił, że Armenia zawiesiła stosunki dyplomatyczne z Węgrami;
- I. mając na uwadze, że Azerbejdżan czynnie uczestniczy w europejskiej polityce sąsiedztwa oraz w partnerstwie wschodnim, jest członkiem-założycielem Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest i zobowiązał się do poszanowania zasad demokracji, praw człowieka i praworządności, które są podstawowymi wartościami powyższych inicjatyw;
- J. mając na uwadze, że w latach 2012-2013 Azerbejdżan jest niestałym członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ i zobowiązał się do przestrzegania wartości określonych w Karcie

Narodów Zjednoczonych oraz Powszechnej deklaracji praw człowieka;

- K. mając na uwadze, że Azerbejdżan jest członkiem Rady Europy, a także stroną europejskiej konwencji praw człowieka oraz szeregu innych umów międzynarodowych dotyczących praw człowieka, w tym Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;
1. podkreśla znaczenie praworządności i przestrzegania podjętych zobowiązań;
  2. wyraża ubolewanie z powodu decyzji prezydenta Azerbejdżanu w sprawie ułaskawienia Ramila Safarowa, mordercy skazanego wyrokiem sądów państwa członkowskiego Unii Europejskiej; postrzega tę decyzję jako gest, który może przyczynić się do dalszej eskalacji napięć między dwoma krajami, nasilając poczucie niesprawiedliwości i pogłębiając różnice między nimi; ponadto obawia się, że ten czyn podważa wszelkie wysiłki na rzecz pokojowego pojednania między społeczeństwami i może udaremnić przyszły rozwój pokojowych kontaktów międzyludzkich w regionie;
  3. uważa, że choć prezydenckie ułaskawienie Ramila Safarowa jest zgodne z literą Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, to stoi w sprzeczności z duchem tej międzynarodowej umowy, którą wynegocjowano po to, by umożliwić przekazanie osoby skazanej na terytorium jednego państwa w celu odbycia reszty wyroku na terytorium innego państwa;
  4. uznaje prezydenckie ułaskawienie Ramila Safarowa za pogwałcenie gwarancji dyplomatycznych udzielonych władzom węgierskim we wniosku Azerbejdżanu o przekazanie więźnia na mocy Konwencji o przekazywaniu osób skazanych;
  5. ubolewa nad tym, że Ramila Safarowa przywitano w Azerbejdżanie jak bohatera, a także nad decyzją o awansowaniu go do stopnia majora oraz wypłacie zaległego ośmioletniego żołdu po powrocie do kraju; obawia się, że stanowi to przykład dla przyszłych pokoleń, oraz jest zaniepokojony wsparciem i uznaniem, jakie Ramil Safarow otrzymał od azerskiego państwa;
  6. jest zdania, że odnotowywana w Azerbejdżanie i Armenii frustracja z powodu braku znaczących postępów w procesie pokojowym w Górskim Karabachu nie usprawiedliwia aktów zemsty ani niepotrzebnych prowokacji, które zaogniają już i tak napiętą i niepewną sytuację;
  7. wyraża poparcie dla wysiłków podejmowanych przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), Specjalnego Przedstawiciela UE w Regionie Południowego Kaukazu oraz państwa członkowskie, aby rozładować napięcie i zainicjować proces pokojowy w regionie;
  8. wspiera współpracujących Grupy Mińskiej OBWE w ich staraniach na rzecz zapewnienia znacznego postępu w procesie pokojowym w Górskim Karabachu z myślą o znalezieniu trwałego i kompleksowego rozwiązania z poszanowaniem prawa międzynarodowego;
  9. nalega, aby UE odgrywała silniejszą rolę w rozwiązaniu konfliktu w Górskim Karabachu, wspierając wprowadzanie działań na rzecz budowy zaufania, które zbliżą do siebie społeczeństwa ormiańskie i azerskie, a także rozpowszechnią idee pokoju, pojednania i zaufania po obu stronach;

10. przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym obecnie negocjowana umowa stowarzyszeniowa między UE a Azerbejdżanem powinna zawierać klauzule i wskaźniki dotyczące ochrony i upowszechniania praw człowieka oraz praworządności;
11. potępia wszelkie formy terroryzmu i stosowanie gróźb terrorystycznych;
12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji ESDZ, Radzie Europejskiej, Komisji, rządowi i parlamentowi Republiki Azerbejdżanu i Republiki Armenii, Radzie Europy, OBWE oraz specjalnemu sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka i walki z terroryzmem.